

CONVOCAAT

LGOG Kring Maastricht

Dhr. dr. E.W.G. Lemmens

Secretaris

T. 06-47.00.54.66

E. elemmens@wish.nl

Activiteit: *lezing*

Een arbeidersbuurt onder de rook van 'De Sphinx'.

Sociaal-ruimtelijke aspecten van het Boschkwartier-Oost, 1829-1904

door Thijs van Vugt

Wanneer: *maandag 7 november 2016, 20.00 tot 22.00 uur*

Locatie: *Jan van Eyck-academie, Academieplein 1 te Maastricht*

Geachte leden,

Van harte nodigt het kringbestuur u uit voor een lezing door de heer dr. Thijs van Vugt op **maandag 7 november a.s.** in het auditorium van de **Jan van Eyck-academie**, Academieplein 1 te Maastricht. De lezing begint om **20.00 uur**.

Ook niet-leden zijn van harte welkom; aan hen wordt een bijdrage van 3 euro gevraagd. De lezing draagt de titel: *Een arbeidersbuurt onder de rook van 'De Sphinx'. Sociaal-ruimtelijke aspecten van het Boschkwartier-Oost, 1829-1904.*

U kunt gratis parkeren in de buurt van de Jan van Eyck-academie (Academieplein en Tongersestraat). De locatie is goed bereikbaar met de bus en er zijn voldoende fietsrekken bij de academie. Voorafgaand aan de lezing, in de pauze en na afloop kunt u iets drinken in het café van de Jan van Eyck. Het auditorium bevindt zich op de eerste verdieping; er is geen lift.

Let op: andere locatie!

De lezing op 7 november vindt plaats in de

Jan van Eyck-academie - Auditorium

Academieplein 1, 6211 KM Maastricht

Toelichting van de spreker op de lezing:

In 1834 legde Petrus Regout, gangmaker van de Maastrichtse industrialisatie, de grondslag voor zijn imperium van glas- en aardewerkfabrieken, waaruit later nv De Sphinx is voortgekomen. In de lezing worden de sociaalruimtelijke effecten onderzocht van de opkomst van de keramische industrie op het Boschstraatkwartier-Oost, een wijk onder de rook van de fabrieken van Regout & Co.

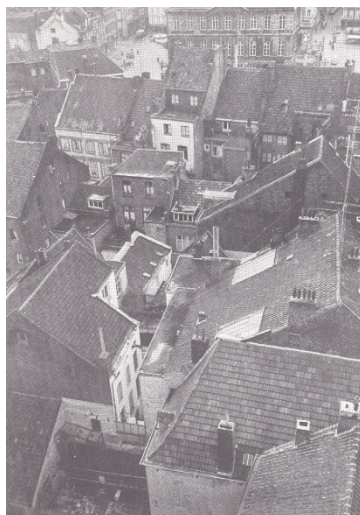
Driekwart eeuw na de vestiging van deze fabrieken was de sociaaldemografisch gemêleerde wijk een overbevolkte achterbuurt geworden, waar huisjesmelkers zich verrijkten ten koste van de *pottemennekes*. Kinderen groeiden er onder erbarmelijke omstandigheden op en gingen al jong bij Regout werken, in enkele gevallen zelfs na het verbod op kinderarbeid in 1874.

In de jaren 1950 deden sociologen in deze ‘achterstandswijk’ onderzoek naar ‘onmaatschappelijke gezinnen’. Uit een levenslooptanalyse van vijf generaties van families afkomstig uit het Boschstraatkwartier blijkt echter, dat er meer dynamiek en variatie aanwezig was dan deze sociologen veronderstelden.

Over de spreker:

Thijs van Vugt (1950) studeerde geschiedenis en aardrijkskunde aan de voltijdse lerarenopleiding in Tilburg en de Katholieke Universiteit Nijmegen. Hij was teamcoördinator mens & maatschappijvakken bij Fontys Lerarenopleiding Sittard.

Thijs van Vugt promoveerde op een proefschrift *Een arbeidersbuurt onder de rook van ‘De Sphinx’*. Een sociaal-ruimtelijke geschiedenis van het Boschstraatkwartier-Oost te Maastricht, 1829-1904. Sinds december 2015 is hij met pensioen en vanaf dit jaar verricht hij vrijwilligerswerk bij het SHCL over de toepassing van ARCGIS (een (digitaal) geografisch informatiesysteem) bij historische data.

Afbeelding: het overvolle centrum van de wijk gezien vanuit de toren van de St.-Mathiaskerk in de richting van het stadhuis op de Markt.

► De Stichting Maastricht 1867 stelt bij deze lezing een klein deel van haar maquette beschikbaar als illustratiemateriaal, met onder meer *'t sträötje vaan Genetelle* als een voorbeeld van huisjesmelken en *de Groete Bouw* als vroeg voorbeeld van sociale huisvesting.